

Unik, norsk bok om Europas falker

Stig Frode Olsen 2019. **Europas falker.** 352 s. Stive permer i format 25 x 29,5 cm. 2, 16 kg. Pris: Kr 549,- hos Natur og Fritid.

Naturfotografen Stig Frode Olsens fascinasjon for falker har gjennom 11 år ført ham ut på svært mange reiser for å feste de elegante fuglene til brikken. Det er Europas falker som var målet med prosjektet, men noen arter og underarter i tilgrensende områder har også ført Olsen til Asia og Nord-Afrika. Han har bl.a. jobbet en hel måned med en underart av tartarfalk i Mongolia!

Det hele har nå materialisert seg i bokform, og det var sannelig et omfattende produkt Olsen til syvende og sist ferdigstilte. Boka viser 371 bilder over 352 sider, og de 11 falkeartene er presentert hver for seg med en tekst som ledsager bildene. Teksten starter med en beskrivelse av kjennetegn, deretter to sider med kortfattet faktabasert informasjon supplert med utbredelseskart. BirdLife Internationals kart for artene danner utgangspunktet for kartene i boka til Olsen. Videre følger tekstbolker om biotop og hekkebiologi, trekkvaner og oppholdssteder utenfor hekkesesongen, næringsvalg, livssituasjon inkludert trusler og fremtidsvyer samt oppslag som opplyser om bl.a. anbefalinger for videre fordypning. De to sidene «Fotografen forteller» gir for hver art Olsens egne falkeopplevelser både med og uten kamera.

Olsen har først og fremst ønsket å skape en visuell opplevelsesbok for leserne der bildene er det primære fokuset. Like fullt er det nok tekst i boka

til at det skriftlige også gir utbytte for leserne. Spesielt synes jeg «Fotografen forteller» står frem i en ellers god tekst – den bidrar til å gi et personlig preg som skiller seg ut fra den øvrige teksten.

Hver art vies mye plass – f.eks. talte jeg 38 sider og 48 bilder i omtalen for jaktfalk! Olsens interesse for falker startet med vandrefalken på 1970-tallet, og favorittarten presenteres også over 38 sider med 36 bilder. Hva så med falkeartene som hekker lengst unna Norge? De har på ingen måte fått noen stemoderlig behandling i boka. Eksempelvis får du 28 sider og 25 bilder i omtalen av sotfalk. Denne fåtallige falkearten hekker nærmest oss i Egypt og Israel, og det finnes ikke mer enn 1400–2000 hekkende par igjen i verden.

Når vi ornitologer fotograferer falker så vender vi som regel linsa opp

mot himmelen. Slike bilder finner du ikke så mange av her. Bildene er tatt i øyehøyde eller ovenfra, og vi som vet ett og annet om falkefotografering vet at dette ikke er enkelt. Det er også mange jaktscener i boka som imponerer. Slike bilder er sannelig ikke enkle å ta. Kvalitetsbilder av europeisk slagfalk, østlig underart av tartarfalk samt hvite jaktfalker er sjeldne – i *Europas falker* finner du alt dette. I sum vil jeg si at bildematerialet i boka er unikt.

Europas falker er sannelig ikke hverdagskost. Med sine mange kvalitetsbilder er den en sann fryd å bla i, og Olsen har til de grader lyktes med sin ambisjon om å lage en visuell opplevelse om falker for leserne. Boken anbefales på det sterkeste!

Magne Myklebust

